

ฉบับที่ ๓๖/๒๕๖๓ วันจันทร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

กมธ. การศึกษา วุฒิสภา
นำเสนอรายงานการพิจารณาการศึกษาต่อที่ประชุมวุฒิสภา

เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ กมธ. การศึกษา วุฒิสภา นำโดย นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ รองประธานคณะกรรมการการศึกษา และคณะ ได้นำเสนอรายงานการพิจารณาการศึกษา ต่อที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

◆ เรื่อง การจัดการศึกษาโดยบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) สำหรับอาชีวศึกษา โดยเน้นรูปแบบทวิภาคี

รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบรร สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะกรรมการการศึกษา กล่าวว่า พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ มาตรา ๖ มาตรา ๘ ถึงมาตรา ๑๑ และ มาตรา ๕๑ ถึง มาตรา ๕๔ ได้กำหนดรายละเอียด

ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใช้ในการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติงานแต่ในข้อเท็จจริงพบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาจำนวนมากไม่สามารถดำเนินการตามข้อกำหนดดังกล่าวได้ ทำให้ผู้เรียนระบบทวิภาคีมีจำนวนน้อยกว่าที่กำหนดไว้ อีกทั้งผู้เรียนและผู้ปกครอง ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบทวิภาคี สถานประกอบการ ที่ร่วมจัดการศึกษาก็มีจำนวนไม่เพียงพอที่จะรองรับผู้เรียนจำนวนมาก ที่สำคัญหลักสูตรอาชีวศึกษาก็ยังไม่สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสถานการณ์ของโลกปัจจุบัน ที่สำคัญสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไม่มีกฎหมายในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการเฉพาะ แต่ใช้กฎหมายของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

โดยอนุโลม ซึ่งหลักการบางอย่างที่กำหนดไว้ไม่สามารถปรับใช้กับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีได้ จึงมีข้อเสนอ ดังนี้ คือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต้องดำเนินการ ดังนี้ ๑) กำหนดนโยบายให้มีการส่งเสริม สนับสนุน และเร่งรัดการจัดอาชีวศึกษาด้านความร่วมมือ ผลิตและพัฒนากำลังคนร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามสาขาวิชาตามความต้องการของตลาดแรงงานที่ต้องมีแผนการเร่งรัดติดตามโครงการอย่างต่อเนื่อง ๒) ต้องพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาทวิภาคีเป็นการเฉพาะและจัดทำหลักสูตรใหม่ ๆ ที่สอดคล้องตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของประเทศ ๓) ให้ความสำคัญในการส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อสร้างความเข้มแข็งในทุกด้าน ๔) กำหนดนโยบายและแนวทางการจัดการศึกษาโดยบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาใช้เป็นแนวทางการดำเนินการให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกแห่ง ๕) ให้ความช่วยเหลือสถานประกอบการเกี่ยวกับข้อกำหนดทางกฎหมายในการในสิทธิประโยชน์ทางภาษี ๖) ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน (กรอ.อศ.) ของสถาบันอาชีวศึกษาทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นกลไกให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ๗) การพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาต้องนำสมรรถนะในแต่ละอาชีพที่สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) รับรองแล้วมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และ

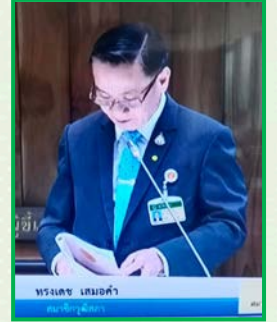
๘) เร่งจัดทำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระบบทวิภาคี และระบบการจัดการศึกษาโดยบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ทุกรูปแบบเป็นการเฉพาะ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

◆ **เรื่อง การวิเคราะห์ประเด็นการจัดการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา**

รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกีจาวร สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะกรรมาธิการการศึกษา กล่าวว่า การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องมากมาย ซึ่งแต่ละกฎหมายยังมีปัญหาในการดำเนินการ อาทิ พ.ร.บ. การอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บังคับใช้มากกว่า ๑๐ ปี แต่ยังไม่มีการออก กฎ ระเบียบและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ออกมาบังคับใช้ ส่งผลให้เกิดปัญหาการบริหารจัดการตามมามากมาย พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ไม่ได้พิจารณาแยกการอาชีวศึกษาจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งเรื่องของการบรรจุ แต่งตั้งครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ พ.ร.ฎ. ออกตามความในประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๓๗) พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้ความเห็นชอบรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน และเรื่อง กำหนดรายการค่าใช้จ่ายในการฝึกเตรียมเข้าทำงาน เป็นกฎหมายที่ต้องการส่งเสริมเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงาน ไม่เหมาะกับการนำมาใช้ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ ๑) แก้ไขโครงสร้างการบริหารจัดการกระทรวงใหม่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ๒) วิเคราะห์เพื่อหาปัญหาและผลกระทบของการจัดการอาชีวศึกษาทั้งระบบ ๓) ให้ความสำคัญกับการผลิตครูแนะแนว ๔) กำหนดอัตราเงินเดือนของผู้จบอาชีวศึกษาให้แตกต่างจากผู้จบสายสามัญ ๕) ปรับเปลี่ยนแนวทางการพิจารณาอุดหนุนงบประมาณรายหัวของอาชีวศึกษา เป็นวิธีการอื่น ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานั้น จะต้อง ๑) เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาในเรื่องการกระจายอำนาจไปยังสถาบันการอาชีวศึกษา ๒) ตั้งคณะกรรมการเพื่อแก้ไข พ.ร.บ.การอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ๓) ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบสร้างความเข้าใจสาระและรายละเอียดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา ๔) ให้ความสำคัญกับความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ๕) ปรับลดครุอัตราจ้างที่มีอยู่และหาอัตราบรรจุแต่งตั้งครูทดแทน ๖) การสรรหา แต่งตั้ง ผู้บริหารอาชีวศึกษาทุกระดับควรมีข้อกำหนดเป็นการเฉพาะว่าต้องมีประสบการณ์ด้านอาชีวศึกษา ๗) จัดให้มีคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน (กรอ.อศ.) ของสถาบันอาชีวศึกษาทุกแห่ง เพื่อเป็นกลไกให้เกิดเครือข่ายในการจัดการศึกษา ๘) จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพที่สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) รับรอง ๙) เร่งดำเนินการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ตามมาตรา ๕๖ ของ พ.ร.บ. การอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการอาชีวศึกษา การพัฒนาบุคลากร งานวิจัยและความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาให้เกิดขึ้น

โดยที่สมาชิกวุฒิสภาได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ อาทิ การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาต้องครอบคลุมไปยังกลุ่มผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสด้วย และต้องคำนึงในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ ๑) หลักสูตรการศึกษาที่ต้องปรับปรุงให้ทันสมัยตามบริบทการพัฒนาประเทศ และเปิดโอกาสให้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตรฐานสมรรถนะร่วมกัน ๒) ครูผู้สอนจะต้องมีสมรรถนะและมีประสบการณ์ในวิชาชีพต่าง ๆ จึงจะสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓) การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาต้องคำนึงสมรรถนะของผู้เรียนเป็นสำคัญและต้องผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ นอกจากนี้ ต้องมีกฎหมายให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพิ่มมากขึ้น และอาจขยายการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อสร้างการเข้าถึงอาชีพให้กับผู้เรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลและยากจนได้มีทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพเพื่อการประกอบอาชีพด้วย

ทั้งนี้ ที่ประชุมวุฒิสภาได้มีมติเห็นชอบรายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าวตามที่คณะกรรมการการศึกษาเสนอ โดยรองประธานคณะกรรมการการศึกษา และคณะ น้อมรับความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อนำไปประกอบรายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าว และเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป